

Úr ferðslulógini:

- Súkkla skal altíð halda seg høgum: ggin á teirri færbreyt, ið liggur longst høgumegin ferðsluleiðina. Súkkla má ikki koyra undir leiðina á øðrum akfari. Har rúmd er, kunnu tvær súkkur koyra lið um lið, um tað er vandaleyst og ongum til ampa.
- Súkkla, ið skal sneiða til vinstru, skal halda fram heilt tvørturum krossvegin og kann tástani fara at sneiða, tá ið tað fær verið uttan ampa fyri hina ferðsluna.
- Súkkur kunnu yvirhála onnur akfør á høgri síðu.
- Tá snarað verður til vinstur, mugu akfør ikki tarna súkkul og prutlum sum koyra beint fram.
- Bannað er at súkkla á gongubreytum, uttan so at annað er tilskilað av landsstýrinum. Súkkla skal verða leidd tvørtur um gongubreyt. Landsstýrið kann seta reglur um ferðing hjá súkkul á gongubreytum. Í slíkum førum eigur greinligt mark at vera millum tann partin av gongubreytini, sum súkkur kunnu ferðast eftur, og tann partin, ið er kannaður fólk til gongu.
- Súkkla (og prutl) kunnu bert koyra eftir súkklu breyt høgumegin við vegin ferðsluleiðina, um ikki annað er tilskilað við merking.
- Tann, ið súkklar, skal hava báðar føtur á ástýringinum (pedalini), og ið hvussu so er, aðra hondina á stýringum.
- Barn yngri enn seks ár má ikki súkkla uttan saman við einum 15 ára gomlum ella eldri, ið hyggur at tí.
- Súkkla má ikki flyta fleiri fólk, enn hon er ætlað til. Tó kunnu tvey børn yngri enn seks ár verða havd við á súkklu, um hon hevur serligt sæti, sum verjur beinin móti hjólsnældum. Tann, sum stýrir súkkuluni, skal í slíkum føri vera fyltur 15 ár.
- Ikki er loyvt at súkkla so mikið ávirkaður av rúðrekka, at tú ikki er færur fyri at koyra trygt.
- Tann ið setir súkkuluna frá sær, skal læsa hana, uttan so at hon skal standa heilt stutt.

...og vit og skil

- Tað ræður um at hava bremsur, ljós og endurskin í lagi.
- Súkkulufólk ið er veika liðið í ferðsluni, so ver altíð á vardi.
- Visið sjálvsálit í ferðsluni. Men takið ikki óráð fyri.
- Les ferðsluna av, fanga eyguni á bilfærarum, og tá tú veist, at tú ert sæddur stýr so avstáð.
- Tað ringasta súkkulufólk ið kann gera, er at krógva seg burtur.
- Vegurin kann stundum vera so smalur, at tryggast er at taka eitt fult pláss á koyribreytini.
- Við hvørt kann vera tryggast at fara upp á gongubreytina.
- Visið av. Men er vegurin ringur, kann vera tryggast at hava báðar hendur á rúðrinum.
- Børn eiga helst ikki at súkkla einsamall í ferðsluni, fyrr enn tey eru 10-11 ár.
- Keypið eina góða súkklu, sum klárar brekkurnar.
- Og haldið súkkuluna í góðum standi.
- Nýtið fallhjálpm. Ringastu súkkulskóðarnir raka høvdið.
- Og til bilfærararnar: Gevið súkkulnum gætur, tit eru ikki einsamallir á vegnum.

Vit gera gamla gólvið sum nýtt

Vit pussa, slípa, reinsa, polera, bona, lúta og leggja

ØLL SLØG AV GÓLVUM
Gólvætænastan

Skemmingsgøta 19 Tlf. 18875 - 88875
Tórshavn Fax. 18809

Okeypis tilboð og vegleiðing verða givin.

Stíllurin í málinum

Um orðið í hvørðfalli skal standa framman fyri, ella aftan fyri, í tví- ella fleirliðaðum nevnum og setningum er fyrst og fremst ein spurningur um stíl. Og er tað yvir høvur betri stíllur at seta navnini, í hvørðfalli, aftan fyri. T.d. bilur Jógvans, bilur Páls, bilur mín, bilur Jóhannesar, osfr. Tað er ein bilur, tað snýr seg um. At tað er bilur Páls, ella Jóhannesar, er sekundært yvirhøvur. Hetta vita øll málkenn. Systkinabarn títt, bilur og bátur tín, osfr. Góður, greiður stíllur. Hitt er so hjálparleyst, og vatndeyvt. At hava ognarnavnini fyrr, t.d. mín bilur, Mín Jólabók, mín dukka, virkar sum ein stór, fjákur nalkaskoðan. Hetta sum so nógv er ávirkað summan eftir, serliga gjøgnum skúlan. Men tá tú sigur t.d. »bilurin hjá mær«, so er tað ein hálválnaligur, hjálparleystur, langsektur stíllur, málsliga tó rættur, har stendur eisini ognarnavnini seinast, grundorðið og navn-orðið fyrst. Lagið, um samríkismenn eru so grammir eftir at seta landsnavnið fyrr, í t.d. Postverk Føroya. (Hvat við

»Danmarkar Postvesin??«) Men tað er ein býtt, fjákur, hjálparleyst nalkaskoðan, altíð at seta sernavnið, í hvørðfalli, framman fyri. (Eitt fáfontg surrogat? Fyri veruligum fullveldi??) Tað er eisini nóg lættari at finna, í yvirlitum, sum telefonbókini, tá praktiska virksemd, ið Postverk Føroya, stendur fyrr. Hetta er ein spurningur um góðan stíl, míni ein spurningur um málfrøði. Hvørt sernavnið/ognarnavnini skal standa framman fyri, ella aftan fyri, hava ikki verið góðkendar reglur fyri.

Yvirhøvur hevur skúlin altíð apað sær nóg, serliga í vána-liga, eftir fremmandum, út-lendskum, kreikkaleyst. Soleiðis eisini, hvar sernavnið/ognarnavnini skal standa. Eitt annað dømi, har skúlin hevur bronlað málið, eru tal-orðini. Tí eigur skúlin nú strax, náttúrliga, at innføra, og fara at nýta tey ektuðu, tey føroysku talorðini aftur, og bert tey. Tað er ikki meir enn sum bilit, so ovdurðt, skúlaferkið eisini er!!!

Skúlabørn og útlendingar, ið kenna til kvæðini, vita væl, at tað eitur Tíðreks Kappar. At tað so eisini eitur Kappar Tíðreks, tað átti tú ein kennari, (ella, skúla lærari), at vita. Samanber ta gomlu regluna, í rokning: Raðfylgja faktoranna ger tað sama. Í Føroyum hevur tað ikki áttið »klassis«, hóast hetta orð, av fá-vitsku, hevur verið nakað nýtt. Gloymt ikki: Fyrr var føroyskt bannað, í skúla, í kirkju, á tingi. Nú er føroyskt alment málið í Føroyum, takkað verið slóðbrótarum sum Jóhannesi bónda, Jákupi Dahl, prósti, Hammershainb, Jákupi Jakobsen doktara, og øðrum. Men um spilt mál nú verður bannað, so er tað nevan nakar skaði.

Viðvíkjandi bundna kenni-orðinum er at siga, at yvirhøvur man tað vera betri stíllur bert at hava eitt bundið kenni-orð, ið eitt navnord. T.d. hin hagi heyggiur. Har verður bundna kenni-orðið nýtt triggiar ella tvær ferðir. Hin hagi heyggiur, tað sigur júst tað sama. Ella, hagi heyggiur, tað sigur eis-

ini tað sama.

Tað er altíð bestur stíllur at siga/skriva maximalt, við so fáum orðum, sum møgulegt. Tó skal stíllurin helst ikki vera so stuttur heldur, at tað kann vera ivamál, hvat tú meinar. Vit hava alt ov nóg av tungum, langsektum, leiðiligum stíli, ella, svarta óneyðugari ifyllu, har tað sama verður jappað, aftur og aftur, har ein hálv blað-síða verður fylt, har tú kanst siga júst tað sama, á einari trið-ings- ella fjórðings blaðsíðu, har aftur at við betri stíli. Osfr.

Kvíviks-Tummas, s'íð har í Kvíviks, tað er avgjört hvørðs-falls s, ein spurningur um stíl, og vana.

Viðvíkjandi sensuri, so fremur útvarpið hevilligan sensur. Har verða deyðslýsingar, og tíðindi, og kunningar falsar, og ikki rættað. Hvørjum líkis tað? Ella, hvi ger út-varpsnevndin svartu onki???

Sjúrður Jógvansson
Tórshavn

Bardagarnir í Tjetsjeniu og Jugoslavíu

Bardagarnir herja, í Europu, og tí, sum áður var Rússland. Í Jugoslavíu og Tjetsjeniu. Tað eru tó tveir sera ólíkir bardagar, hóast úrslitið er tað sama: Tjetsjenar berjast fyri frælsi, men russiska bjørnin vil kúga landið undir seg aftur. Russ-iska stjórnin, og serliga her-leiðslan, ráðast fyri, at Rúss-land kann detta sundur, í sínar minstu eindir, um Tjetsjenia verður eitt frælt, óheft ríki, sum Rússir tí royna at forða, við ræðuligum bombuálopum, og hópmpörum. Men øll lond eiga galdandi krav, til fullt, óskert frælsi!!!

Í Jugoslavíu vilja Serbarnir trúmna og kúga og vinna Kroatíu og Herzegovina, og

gera sær eitt Stór-Serbiskt Ríki. Men, hinir berjast hart í móti, fyri sínum frælsi.

Nei, allir partar, í Jugoslavíu, undir ST-fyrirsæti, skuldu halda ráðstevnu, og har, helst í fullari semju, draga nýggj, galdandi, bindandi landamærk, upp á landkortini. Tá tað er gjørt, verður strangt vaktar-hald sett við øll mörk. Hesi valdu, áltíðandi vaktarið verða mannað við ST hermennum, og lokalum hermennum. ST hermennir verða altíð nakað fleiri í tali enn hinir. Hetta fyrir at vera nýskiparinn og fríðin. Soleiðis verður varandi, mennandi semja ferðin í lag, millum stríðandi partarnar. Gjøgnum eitt áramál eru víðurskiftini

stabiliserað, og normaliserað, vaktarhaldið minkað.

A sama hátt verður eisini gjørt, millum Tjetsjenar og Rússar. Tað er ikki ein markna-ósemja, tað er eitt stríð um yvirráðið, um fullveldið, í Tjetsjeniu. Skulu Tjetsjenar eiga yvirráðið, í egna landi sinum? Ella? Eitt annað fólk, Rússar? Tað er spurningurin. Tað skal ST greiða, á ráðstevnu, har báðir teir stríðandi partarnir eru umboðaðir, undir ST fyrirsæti. Ein kann sigga spurningin frá einum øðrum sjónarhorni: Hvat hevdu Rússar, (tað er serliga herleiðslan, og stjórn. Fjöldin, og inngenzian í Rússlandi er yvir høvur hart í móti óbyllegg-

andi innrásini,) sagt, um Tjetsjenar knappliga kravdu alt fullveldið, í øllum Rússlandi? Og, tá Rússar noktaðu, strax byrjaðu at teppubomba, óbylleggja Moskva?? Men, soleiðis sær veruleikin út, frá hinari síðuni.

Tí verri sær kanón diploma-tíð ikki út til at vera avleiðað... Menniskan er, í slíkum førum, verri enn djórini.

So tí má og skal nú ST taka sær um reiggj, og endaliga stóða hesum fananskapi, í Jugoslavíu, og í Tjetsjeniu, beinanvegin.

Heimsborgari

Kirkjuskattur og kirkjulógir

Føroya bispur hevur latið vita, at hann arbeidir við at broyta kirkjulógirnar, tær flestu av teimum eru sum kunnugt sjeiti ára gamlar og har ímillum er lógin um kirkjuskatt.

Hóast lógin um kirkjuskatt er somikið gomul, so er álíkn-aður kirkjuskattur eitt rættuliga nýtt fyrbrigdi í Føroyum. Tann hátturin, ið hesin skattur verður álíknadur og innkravdur eftir er ikki heppin- og hann áðrenn nakað varir gerst heilt heppin.

Fyri tað fyrsta so stendst ikki so lítil umsiting á kommunu-skrivstovuni av at fylgja við og fáa rættu upphæddina á kirkju-skattin avgreidda til rætta við-komandi, sum er valda kirkju-ráðið. Vandin fyri at peningur in steðgar ovleingi á kommunu-útakassanum er eisini til stað-ar.

Eitt annað, ið kann gera seg galdandi er - nú ið allir skattur eru tynni enn tá fólk megna at bera - er hvør ið stendur við endaligu ábyrgdini, um tað

skuldi hent seg at kirkjuskatta-prosentin verður útskrivað ó-rimuliga høgt í mun til tær útreiðslur kirkjulógirnar frá 1924 fyriskriva, har verður gjølla sagt hvørjar útreiðslur kirkju-skattur kann álíkna til.

Kommunustýrið man, uttan iva, standa við endaligu á-byrgdini og ikki kirkjuráðið, ið er tann sum í veruleikanum ásetur prosent.

Alt hevði verið mikið greið-ari og vandin fyri mistøkum hevði verið burtur, um kirkju-

skatturin var eitt mál beinleis millum kirkjuráðið og líknin-arráðið.

Tað at kommunan er uppi í hesum, man stava frá teirri tíðini, tá skattur varð góldin bein-leiðis á kommunuskrivstovuni.

Eg haldi tí, at hesin parturin av kirkjulógnum frá 1924 átti at verið nútímansgjørdur.

Jógván K. Mørkøre
kommunufelagsformaður

Ein viðmerking til A.K.S. – Rock fram um ídnað

Landið skal byggjast uppá tey ungu, ikki tey gomlu. Soleiðis endar hesin blaðskrivarin bræv sitt í Sosialinum nr. 42. Alt gott um tað.

Nei, tú hevur so púra rætt,

Jan Christiansen, Saltsølan er eitt ídnaðareki burturav og soleiðis skal tað eisini verða frammyvir. Eg havi eins og Jan Christiansen onki sum helst í móti rocktónleiki, men tað

mugu finnast onnur holi til henda bóik. Títt skulu minnst til, at tað eru fleiri bóikar innan ungdomin, sum mangla holi, og tá so fleiri holi standa tóm í Saltsølu, ja so hava hesi eins

rætt og tit at fáa tey. Tíbetur eiga vit ein góðan ungdom, sum sjálvar ger ein innst at finna hóskandi holi til sitt brúk.

Vinarlig heilsan

S.N.